De spirituele betekenis van seksualiteit

12 januari 1973
lezing 207

“Groeten en zegeningen voor jullie allen hier.

Elk menselijk verschijnsel heeft een diepe spirituele betekenis. Het maakt niet uit of dit verschijnsel natuurlijk, instinctief is, of ‘van menselijke makelij’. Welke menselijke ervaring het ook betreft, het is altijd een *symbool* met een wijdere, diepere en meer omvattende betekenis.

De lezing van vanavond gaat over de spirituele betekenis van seksualiteit waarbij ik de term seksualiteit gebruik om de grote universele scheppingskracht aan te duiden Lang geleden, in een van de vroegere lezingen[1], besprak ik drie aspecten van deze grote, universele scheppingskracht: de erotische, de seksuele en de liefdeskracht zoals deze in de menselijke ervaring tot uiting komen. Deze drie krachten zijn natuurlijk niet echt aparte krachten maar onderdelen van een en dezelfde kracht. Ze worden alleen binnen de nauwe grenzen van de ego-omgeving, waar zij kunnen worden afgesplitst, op verschillende wijzen zichtbaar. Ik zal nu de term 'seksualiteit' gebruiken om een geheel aan te duiden en ik zal in de eerste plaats haar manifestatie in de menselijke sfeer, het doel en de geestelijke betekenis ervan bespreken. Bij de mens komt zij verschillend tot uiting, al naar gelang de ontwikkeling van de betreffende persoon. We zullen het principe van de seksualiteit bespreken bij iemand die zijn ware zelf heeft gerealiseerd, bij iemand met een gemiddelde ontwikkeling en bij diegenen die geestelijk gesproken misschien nog op een zeer lage trap van ontwikkeling staan en dus ernstig geblokkeerd en gespleten zijn.

[1] Lezing 44 'De krachten van liefde, eros en seks'. (Noot vertaler)

De seksuele kracht is een uitdrukking van *bewustzijn dat naar versmelting streeft*. Jullie weten allemaal dat versmelten het doel van de schepping is. Je kunt het integratie, vereniging, één-zijn noemen. Maar welke naam je er ook aan geeft, het uiteindelijk doel van alle afgesplitste wezens is de hereniging van de geïndividualiseerde, afgescheiden aspecten van het grotere bewustzijn met het totale bewustzijn. De afgesplitste delen van entiteiten maken een wezenlijk deel uit van een grote drijfkracht die hen naar vereniging doet streven. Deze drang naar eenheid is onweerstaanbaar en is in alle organismen aanwezig, zelfs in de onbezielde hoewel dat zich op dit moment aan het menselijk begrip en de menselijke waarneming onttrekt.

In de sfeer waarin de mens leeft, kan de seksuele kracht in haar ideale vorm de grootste ‘vertegenwoordiger’ van het spirituele bestaan zijn. Geen andere menselijke ervaring drukt zo volledig uit wat spiritueel geluk, eenheid en tijdloosheid zijn: het tijdloze ‘nu’ voorbij de grenzen van de tijd. Volledig opgaand in de seksuele ervaring doorbreekt de mens de begrenzingen van tijd en afgescheidenheid waaraan zijn beperkte denken hem heeft gebonden. Door zo’n ervaring wordt de mens herinnerd aan zijn ware eeuwige bestaan.

De eenwording, de versmelting, de verrukking en het gevoel van tijdloosheid in de seksuele vereniging zijn allen afhankelijk van de eenheid die de betrokken partners in zich hebben en dus van hun innerlijke houding op alle niveaus. Als de seksuele ervaring een uitdrukking van alle niveaus van de betrokkenen is (het fysieke, het emotionele, het mentale en het spirituele niveau), en als deze niveaus een eenheid vormen en niet met elkaar in conflict zijn, en als die mensen in overeenstemming met de spirituele wet (die liefde, waarheid en een positieve levensinstelling inhoudt) hun wezen op alle niveaus tot uitdrukking brengen dan is de seksuele ervaring zo volledig en vervullend, zo’n herinnering aan de spirituele werkelijkheid als een menselijke ervaring maar kan zijn. In die gelukzalige ervaring overstijgt de vervulling persoonlijke bevrediging. Dit betekent dat deze vervulling de betrokkenen een taak in het universum doet vervullen. Dat klinkt misschien vreemd want mensen denken gewoonlijk dat het vervullen van een taak inspannend, moeilijk en zelfs onplezierig is. In werkelijkheid is het zo dat hoe vollediger de vreugde, het genot, het geluk en de extase zijn, hoe meer scheppingskracht er aan het universele reservoir wordt toegevoegd. Elke ervaring van dien aard is als een nieuwe ster die ergens in de schepping oplicht en een toorts

wordt in het duister van de leegte die uiteindelijk gevuld moet worden.

Laten we nu deze verschillende niveaus met betrekking tot ons onderwerp bespreken.
Wat is de betekenis van de seksuele ervaring op het *fysieke niveau*? Wat zegt, als het ware, de drang om je fysiek te verenigen? De bekende antwoorden zoals voortplanting, instandhouding van de soort, behoefte aan genot, zijn slechts gedeeltelijk een antwoord en bovendien tamelijk oppervlakkig. Wanneer twee mensen zich tot elkaar voelen aangetrokken kunnen we, wanneer we deze uiting beknopt vertalen, zeggen dat zij ernaar verlangen *elkaar te leren kennen, zich aan de ander te laten zien, de ander te ontdekken, zichzelf te laten kennen en ontdekken, het echte zelf van de ander te vinden.* Door zichzelf aan een ander te laten zien kan dit zelf de wereld en de sfeer van het andere zelf betreden, dat op die manier vereniging zoekt, en vice versa. Een onwillekeurige kracht geeft energie aan deze wens en dat creëert het elektrische gevoel van verlangen en geluk.

Het hoeft geen betoog dat als deze aantrekking louter fysiek is, zonder dat ook de andere niveaus, tenminste enigermate, hun uitdrukking vinden, de hieruit voortvloeiende ervaring teleurstellend moet zijn. Dan blijft er heel wat te wensen over en kan de ervaring nooit meer zijn dan de meest vage en oppervlakkige afspiegeling of voorproef van datgene waar de ziel werkelijk naar verlangt; maar zij kan dat in haar blindheid niet begrijpen en ook niet proberen te bereiken. Om de staat van eenheid te bereiken zul je een proces van zuivering en vereniging moeten doormaken, zoals op jullie pad.

Aangezien het menselijk bewustzijn beperkt en blind is en in het duister tast, geldt de aantrekking die iemand tot een ander voelt heel vaak niet *die persoon zelf*, maar eerder een beeld dat hij (of zij) zich in zijn fantasie vormt van hoe de ander moet zijn om zijn eigen echte of ingebeelde behoeften te vervullen. De echte persoon wordt vaak totaal genegeerd en opzettelijk ontkend. Degene die naar haar (of hem) verlangt, houdt vast aan zijn illusie en is boos wanneer die niet kan worden waargemaakt. Gewoonlijk is dit wederzijds: beiden zoeken als het ware iemand anders en weten het niet. De mate waarin je vervuld bent, is een goede graadmeter voor de mate waarin je de echte persoon zoekt. Als het geluk uitblijft, is dit een aanwijzing dat je een illusie zoekt en halsstarrig een beeld van een ander op de echte persoon plakt. Wanneer de aantrekking echt is en een gezonde basis in de

werkelijkheid heeft, geldt zij die persoon zelf en niet het beeld van de ander. Dan is het geen symbool van iemand anders, misschien een ouderfiguur, maar inderdaad *die persoon* aan wie je je op een heel intieme en echte manier wilt laten zien en met wie je zo nauw mogelijk verbonden wilt zijn.

De ziel houdt nooit op met naar een intieme verbintenis te verlangen, maar bij een volwassene neemt dat andere vormen aan dan bij een kind. Bij een klein kind is nabijheid een geheel passieve ervaring: het kind neemt, ontvangt, zuigt zich vol als louter ontvankelijk organisme (het vrouwelijk principe), terwijl de moeder geeft (daarin drukt zij haar mannelijk principe uit). Maar als volwassene kun je alleen een bevredigende intimiteit ervaren wanneer die wederzijds is, wanneer beide partners actief uitreiken, geven, steunen, voeden, ontvangen en innemen. Dit organische ritme kan natuurlijk niet verstandelijk bepaald worden. Dit natuurlijke, zichzelf regulerende ritme geeft uiting aan een onwillekeurig wetmatig proces. Dit proces luistert zo nauw, is zo rijk aan betekenis, dat het het menselijk begrip te boven gaat.

Zoals jullie maar al te goed weten, wordt werkelijke vervulling verhinderd door het feit dat het kind in de persoonlijkheid van de volwassene nog steeds een kinderlijk soort vervulling eist. Het zoekt eerder een zorgende ouder dan die speciale persoon die de ander is en het zoekt eerder een intimiteit waarin het ontvangt en neemt. Zo kan de verlangde eenwording nooit tot stand komen. Wanneer dit het geval is, leef je in een tredmolen van voortdurende frustraties, die dan weer je voorzichtigheid, terughoudendheid en negativiteit schijnen te rechtvaardigen. Dit veroorzaakt een innerlijke gespletenheid tussen enerzijds de beweging naar intimiteit en anderzijds de tegengestelde neiging, wat tot kortsluiting leidt. Die kortsluiting ervaar je als een onwillekeurige blokkade, als een gevoel van doodsheid.

Laten we nu naar het *emotionele* niveau gaan. Op emotioneel niveau moet de beweging naar versmelting in een gevoelsuitwisseling worden uitgedrukt, wil die versmelting tot stand kunnen komen. Wat betekent die gevoelsuitwisseling in volwassen, reële zin? We gebruiken vrijelijk het woord ‘liefde’, toch wordt dit maar al te vaak betekenisloos uitgesproken. Of, erger nog, het woord wordt als etiket op heel andere ‘gevoelens’ geplakt die je beter egobehoeften, negatieve doelen enz. kunt noemen. Mensen buiten elkaar heel erg uit en noemen het ‘liefde’. Wat is de levendige, levende ervaring achter het dode woord? Die

houdt in de eerste plaats in: *de poging om de werkelijkheid van de ander - de gevarieerde en veelzijdige werkelijkheid - waar te nemen*. Zo'n poging vereist dat je je eigen behoeften, je ego, je verwachtingen en persoonlijke vooringenomenheid tijdelijk opzij zet en jezelf als het ware 'leeg' maakt om binnen te laten wat *is*, namelijk de ander, om echt de verschillende facetten van dit andere wezen te zien, waar te nemen, te ervaren en te voelen. Zou er een fascinerender ervaring kunnen zijn!

Wanneer er geen illusie op het spel staat, geen beeld van wat de ander 'zou behoren' te zijn (en je dus ook niet boos bent wanneer hij of zij dat niet is), dan zul je open en leeg genoeg zijn om binnen te laten wat is. Dit is één manier om liefde te tonen. Op die basis kan een gevoelsuitwisseling tot stand komen. Om echt waar te nemen moet je voldoende van eigenbelang, trots en angst ontbloot zijn en bereid zijn met de realiteit om te gaan, ook als die pijnlijk en frustrerend is. Zo kan de uiteindelijke werkelijkheid, het allerhoogste geluk, je deel worden. Het vermogen om frustraties en pijn te aanvaarden is een wezenlijk bestanddeel van het vermogen om lief te hebben, om te geven en te ontvangen en geluk te ervaren. Als je daarentegen pijn en frustraties als zeer bedreigend ervaart en daartegen verdedigingen opbouwt - tegen de pijn van het je zin niet krijgen, de pijn van het gekwetst worden en de pijn van het moeten opgeven van een ingebeeld of zelfs reëel voordeel - dan verander je je vloeiende energiestroom in een harde muur. Niets kan door die muur bij je naar binnen komen en er kan ook niets van jou door naar buiten, naar anderen toe stromen. Je zit gevangen in het isolement dat je uit verdediging tegen pijn en onaangename ervaringen zelf hebt geschapen. Je raakt verdoofd en kunt niet worden vervuld; je kunt niet leven. Je kunt niet met een ander versmelten en dus kun je niet genieten.

Liefde - en daarmee het vermogen om te geven en te ontvangen - is afhankelijk van het vermogen om werkelijk, met een door niets vertroebeld zicht waar te nemen. En dat is, zoals ik al zei, weer afhankelijk van het vermogen om zonder verdediging, zonder manipulatieve interpretaties van de pijn die erop gericht zijn om de pijn teniet te doen, pijn te verdragen. Door de pijn zonder interpretaties te ervaren, schep je ruimte om de gebeurtenissen die de pijn veroorzaken in het juiste licht te zien.

Gevoelsuitwisseling of het emotionele niveau van seksualiteit, wordt

bepaald door liefde in de ware zin, door alle aspecten en verschijningsvormen van de liefde. Een ander aspect van echte liefde is de ander *laten zijn.* Dit houdt meer in dan alleen maar accepteren waar en wat hij of zij nu is. Het betekent dat je de ander in zijn geheel ziet, mét zijn of haar nog niet verwezenlijkte mogelijkheden. Een dergelijk zicht op dat wat zich niet uitdrukt, is een grote daad van liefde en heeft niets met de illusie te maken die je, met als doel je eigen behoeften, een ander soort mens doet fabriceren. Als je de ander de vrijheid kunt geven om 'zichzelf te zijn', dan kun je elkaar wederzijds vertrouwen. Zo verwerf je je de vrijheid om op te komen voor je eigen recht om jezelf te zijn, zonder uit te dagen en zonder je negatieve spelletjes uit te leven. Wanneer je waarlijk geeft, ben je immers vrij van schuld en dan kun je ook op de juiste manier voor jezelf opkomen. Als je van harte kunt geven, daar 'ja' tegen zegt, kun je ook 'nee' zeggen. Als je waarlijk geeft, kun je ook je innerlijke recht op het ontvangen doen gelden en, nogmaals, dat dien je niet met kinderlijke neurotische eisen te verwarren.

Wederzijdse uitwisseling is onmogelijk wanneer je je gevoelens niet deelt. Aangezien geven en ontvangen in werkelijkheid één zijn, kun je niet aan anderen geven zonder ook aan jezelf te geven. Omgekeerd, wanneer je iets voor anderen achterhoudt, houd je dat onvermijdelijk ook voor jezelf achter. Het daaruit voortvloeiende gemis reken je vervolgens de ander aan, als gevolg van je illusie dat geven en ontvangen twee afzonderlijke daden zijn. De versmelting waarnaar je verlangt, kan daarom alleen in vervulling gaan als elk gevoel dat je wenst te ontvangen en elk afzonderlijk aspect van de liefde, rijkelijk uit jou stroomt: tederheid, warmte, respect, het (h)erkennen van de ander als iemand die uiteindelijk het vermogen heeft om zich te ontwikkelen, om te veranderen en om het goede te doen, geduld, altijd het voordeel van de twijfel geven, altijd ruimte voor andere interpretaties laten, vertrouwen, ruimte geven voor het zich ontvouwen en het zijn - kortom, al die aspecten van het liefhebben waarnaar je zo hartstochtelijk verlangt en waarvan je zo graag wilt dat ze jou worden gegeven. Op emotioneel niveau kan versmelting alleen plaatsvinden wanneer je je volledig ervoor inzet en steeds beter leert om het vermogen om al deze elementen van volmaakte liefde te geven, te vervolmaken.

Maar om emotioneel - en dus totaal – te versmelten, is het even noodzakelijk jezelf oprecht tegenover de ander te uiten waar het misschien

niet welkom of gewenst is. Als je dit uit een zogenaamde liefdevolle ‘verdraagzaamheid’ niet doet, gedraag je je sentimenteel en gewoonlijk oneerlijk. Want in werkelijkheid ben je alleen maar bang voor de onplezierige gevolgen en ben je niet bereid pijn, onthulling en confrontatie te riskeren, plus het harde werk om de relatie op een hoger, respectievelijk dieper, niveau te hernieuwen. Dit kun je alleen zonder schuld en op een gezonde manier wanneer je je wreedheid onder ogen ziet en uit de weg ruimt. Zolang er wreedheid in je is, kun je nooit en te nimmer anderen de waarheid zeggen zonder hen te kwetsen. Het verborgen motief om te kwetsen dringt door in je energie en beïnvloedt je daden en woorden. Dit ontneemt je weer de moed om openhartig te zijn en een situatie het hoofd te bieden die verbetering behoeft. Hoe zou je dan ooit weer ongeremd je liefde kunnen geven in al haar facetten, laat staan die liefde doen groeien?

Het is mogelijk dat de ander toch nog gekwetst is, al is er geen wreedheid in je en lever je opbouwende kritiek, want misschien wil hij of zij niet bekritiseerd of gefrustreerd worden. Dat doet pijn, maar als je daarmee kunt omgaan, kun je ook het risico van dit gebeuren aan en kun je je er een weg doorheen banen, zodat er weer een open gevoelsuitwisseling mogelijk wordt. Je zult merken dat hoe meer je uit de oprechte intentie handelt om dieper te voelen en lief te hebben, des te vruchtbaarder het resultaat is wanneer je het risico neemt je partner voor het hoofd te stoten. En omgekeerd moet het wel een ongewenst resultaat opleveren wanneer je ‘de waarheid spreekt’ omdat je wilt kwetsen, maar dit niet wilt toegeven. De schuld die door dit verborgen motief wordt veroorzaakt, vormt een scherm tussen jou en de waarheid, tussen jou en de ander.

De vervulling en het geluk waar je ziel onophoudelijk naar verlangt - een verlangen dat alleen bevredigd kan worden door versmelting met een ander bewustzijn - zijn afhankelijk van je vermogen om risico’s te nemen, om te confronteren en problemen uit te werken, om je diepste geheim prijs te geven en je derhalve vrij te voelen je hart te luchten wanneer de ander belemmeringen in de weg legt. Je moet ook beseffen dat je je beste gevoelens maar beperkt kunt uiten wanneer niet-geuite negativiteit en verborgen spelletjes van de kant van je partner dat onmogelijk maken. Op een positieve manier voor jezelf opkomen - en dat bedoel ik hier - is heel wat anders dan beschuldigende eisen stellen. Met dat laatste leg je de verantwoordelijkheid bij de ander; met het eerste doe je dat niet, maar *herken* je wel wat de ander doet. Wanneer je

er geen belang meer bij hebt de ander de schuld te geven, kun je werkelijk je hart luchten. Dan ben je niet meer te blind om jouw aandeel in de negatieve uitwisseling te zien. Wanneer je die negatieve uitwisseling niet herkent maar alleen indirect voelt, voer je een pijnlijke strijd die niet eindigt met het herkennen van het aandeel van je partner. Je hebt alleen een helder inzicht in de situatie en dus ook in de negatieve bijdrage van je partner, wanneer je jezelf diepgaand en eerlijk hebt onderzocht. Dan durf je risico's te nemen en brengt de tijdelijke pijn je niet van je stuk.

Maar om emotioneel te versmelten is een eerlijke uitwisseling noodzakelijk, al riskeer je daarmee soms een crisis. De eerlijke uitwisseling is geheel en al afhankelijk van je oprechtheid tegenover jezelf en je bereidheid oneerlijke, kwetsende, destructieve patronen los te laten. Als je bang en geremd bent, beperk je voor beiden de reikwijdte van de vervulling die uit eenwording voortvloeit. In dat geval moeten beiden zich afvragen waar deze angst vandaan komt. Waar ligt de oorsprong van deze angst? En aangezien je alleen verantwoordelijk kunt zijn voor jezelf, vraag je dan speciaal af: 'Waar komt die angst bij mij vandaan? Waar ben ik wreed, en dus bang om te zeggen wat ik zie? Waar ben ik blind ten opzichte van mijzelf en dus ten opzichte van de ander? Waar ben ik derhalve onzeker en defensief over wat ik zie, en dus strijdlustig en vijandig?' Nogmaals, alleen voor zover er aan de voorwaarden die ik hier heb beschreven is voldaan, kan er een emotionele versmelting plaatsvinden.

Mentale versmelting bestaat duidelijk op het niveau van het denken. Fundamenteel hiervoor zijn: een uitwisseling van de diepste ideeën en gedachten; het vermogen die te communiceren, te delen, en om meningsverschillen en afkeuring te riskeren. Mentale versmelting kan alleen plaatsvinden als er over en weer sprake is van een zekere overeenstemming en aanvulling. Daarvoor moeten de partners bepaalde basisideeën over het leven delen. Spiritueel moeten zij min of meer op hetzelfde ontwikkelingsniveau staan. Dat betekent niet dat je het over iedere kleinigheid eens moet zijn. Dat is onmogelijk en het verschil is in zekere zin een noodzakelijk verschijnsel; niet alleen is ieder mens weer anders, maar tegelijkertijd houdt dat ook een les in die je voor je verdere ontwikkeling nodig hebt. Het noopt je de ander echt te leren begrijpen, de nederigheid op te brengen om te zoeken en zonodig afstand te doen van bepaalde ideeën, de ander zijn gelijk of ongelijk te gunnen en ook jezelf toe te staan het bij het rechte of verkeerde eind te

hebben. Juist wanneer je zelfs in de kleinste kwesties op zoek gaat naar een diepere waarheid, levert dit prachtig voedsel voor groei op en helpt het je een dieper geestelijk contact te bereiken. Het is belangrijk hoe je tegenover de verschilpunten staat en ermee omgaat. Vermijd je iedere confrontatie van ideeën omdat het eenvoudig te ongemakkelijk is de lieve vrede te verstoren? Ben je het aan de buitenkant ergens mee eens om de vrede te bewaren en 'omdat het toch maar om een wissewasje gaat'? Neem je misschien niet de moeite om ook eens diep na te denken over dingen die niet direct met jou te maken hebben? Of gaat het je louter om je eigen gelijk? Zijn meningsverschillen een uitlaatklep voor de negatieve gevoelens en gedachten die je hebt opgekropt en waarmee je niet constructief wilt omgaan?

Je kunt elkaar alleen de vrijheid gunnen om er verschillende ideeën op na te houden wanneer je allebei in spirituele waarheid bent verankerd en het streven van beiden daarop is gericht. Wanneer de spirituele werkelijkheid steeds je uiteindelijke doel is, weet je ook dat er maar één waarheid is, en dit geldt evenzeer voor de grote levenskwesties als voor de kleinste dagelijkse onbenulligheden. Maar je weet ook dat deze ene waarheid vele kanten heeft; vaak verenigt zij twee schijnbare tegenstellingen tot één geheel. Wanneer spirituele werkelijkheid je uiteindelijk doel is, zit je licht en veerkrachtig in het zadel van meningen, ideeën en gedachten. Dit maakt het mogelijk ze te delen en uit te wisselen om ze uiteindelijk te doen samensmelten. Als je altijd naar de innerlijke waarheid, de spirituele waarheid streeft, verdwijnen geleidelijk de kleine meningsverschillen of verschillende meningen. Eerst verliezen zij hun gewicht, dan worden zij geïntegreerd, versmolten in de waarheid van de geest die alles één maakt.

De uitwisseling van gedachten moet niet worden verwaarloosd. Je ziet vaak relaties waarin seksueel contact en tot op zekere hoogte ook emotioneel contact bestaat maar waar vreemd genoeg het mentale contact in een wereld die zozeer de nadruk op het intellect, op ideeën en op het denken legt, wordt verwaarloosd. Toch leven mensen dag in dag uit naast elkaar, terwijl ze zichzelf en elkaar de vreugde van contact op het niveau van het denken onthouden. Een contact waarin zij hun diepste wezen voor elkaar onder woorden brengen: hun ideeën, hun geloof, hun dromen, hun aspiraties, hun gevoelens, hun angsten, hun doelen, hun verlangens, hun onzekerheden en hoop. De wereld van het denken en het verstand vormt een wezenlijk onderdeel van het hele contact. En het is onmogelijk om je op één niveau op een waarlijk

bevredigende manier te verenigen terwijl je op een ander niveau jezelf afzondert en niet instemt met de natuurlijke beweging naar vereniging. Om een voorbeeld te geven: wanneer men zijn frustraties toeschrijft aan het feit dat men seksueel niet overeenstemt, wil dat nog niet zeggen dat er geen fysieke aantrekking bestaat en dat dit de oorzaak is voor de seksuele disharmonie. Het kan het gevolg zijn van onvoldoende contact op een ander of op alle andere niveaus.

Spirituele versmelting is altijd een natuurlijk gevolg van de versmelting op fysiek, emotioneel en mentaal niveau. Als er op al deze niveaus van zo'n versmelting sprake is, betekent dit dat de betrokkenen wel zeer ontwikkelde spirituele wezens moeten zijn; zij moeten een spiritueel pad volgen en zich daar actief voor inzetten. Zij moeten voldoende wakker zijn om bewust en weloverwogen spirituele waarheid te zoeken. Het ware zelf vinden moet het hoofddoel in het leven zijn, wil volledige versmelting mogelijk zijn. Daarom geldt dat vervulling in het leven en het geluk waar ieder schepsel naar verlangt mogelijk zijn in de mate waarin de spirituele ontwikkeling is gevorderd en nog steeds voortgaat, de partners in beweging zijn en destructiviteit heeft plaatsgemaakt voor constructieve, uitreikende, positieve innerlijke houdingen en gedrag. Maar al te vaak zitten mensen vast en zijn niet geneigd uit hun stilstand te komen. Zij zijn verbaasd wanneer hun verlangen naar één-zijn onvervuld blijft; en zij wijten dit aan anderen, aan omstandigheden en het leven.

Alles moet uiteindelijk op het spirituele Zelf en op de spirituele werkelijkheid worden betrokken. Alle twisten kunnen alleen echt worden opgelost in het spirituele zelf, dat één is in alle schepselen. Wanneer twee mensen zich verenigen met het gevoel dat er een spirituele wereld in hen beiden is waarin zij hun één-zijn kunnen ontdekken, dan vindt er ook spirituele eenwording plaats.

De enorme energie van de seksuele kracht die door de eenwording op alle niveaus wordt opgewekt heeft, net als alle scheppingsenergie, een eigen leven, zowel in positieve als in negatieve zin, dat zichzelf in stand houdt. Zij zet iets in beweging dat uit zichzelf verder gaat, steeds maar verder en verder. De mens moet leren dit voorbeeld te volgen, de stroom die door de inzet van de betrokkenen op alle niveaus in beweging is gezet, te volgen.

Alles wat in de menselijke psyche aanwezig is, treedt in de seksuele

ervaring naar voren. Het is onmogelijk het erbuiten te houden. De aard van die ervaring is daarom een onfeilbare aanwijzing voor waar je bent: waar je *vrij* en in harmonie met de goddelijke wet bent, waar je destructief bent en vastzit omdat je destructiviteit verborgen is en je deze niet aanpakt. Alle verborgen facetten krijgen door de seksuele stroom een magnetische kracht en energie, en bepalen de richting van die stroom. Wanneer die stroom negatief wordt gericht en daarom vol schaamte wordt ontkend, wordt de levenskracht zowel in haar ontwikkeling als in haar vitaliteit geremd. De krachtige scheppende energie die seksualiteit eigen is, creëert omstandigheden waarin alle karaktertrekken en de meest verborgen aspecten tot uiting moeten komen. Helaas zijn mensen in dit opzicht stekeblind. Zelfs de meest ontwikkelde psychologische stromingen gaan voorbij aan het feit dat in de seksualiteit alle trekken van de persoonlijkheid en het ego, alle problemen en onzuiverheden en natuurlijk ook alle schoonheid, aan het licht komen. Dat alles wordt zichtbaar als je weet waar je moet zoeken. Maar al te vaak worden seksuele patronen nonchalant afgedaan als gezond of neurotisch; men moraliseert erover of scheidt ze af van de rest van de persoon, alsof je seksuele neigingen louter een ‘kwestie van smaak’ zijn. En met dat soort etiketten is de zaak dan afgedaan. Wat deze patronen over de innerlijke werkelijkheid vertellen, wordt niet in aanmerking genomen, hoe duidelijk zij zich ook in de openlijke of verdrongen seksuele neigingen weerspiegelen.

Als negatieve karaktertrekken de geslachtsdrift tot wrede, destructieve fantasieën deformeren, is het net zo min nodig ze uit te leven als andere destructieve gevoelens. Het is hetzelfde als met moordgevoelens die je bij je padwerk tegenkomt. Ook die hoef je niet uit te leven om ze te kunnen erkennen, te accepteren en de innerlijke betekenis ervan te zien. Juist omdat de seksuele energie zo krachtig is, is iedere houding, al lijkt die nog zo onbeduidend, in symbolische vorm terug te vinden in je seksuele uitingen. De manier waarop je seksualiteit tot uiting komt, is een spiegel voor die aspecten in je waarvan je je hoognodig bewust moet zijn. Hier, vrienden, gaat het erom deze sleutel te leren gebruiken. Kijk eens met andere ogen naar je seksualiteit. Wat onthult die jou over je niet-seksuele aard, over je persoon, je houdingen, enzovoort. Waar komen je problemen in je seksualiteit tot uiting en waar en hoe wordt zichtbaar waar je aard gezuiverd is?

Wanneer de vier niveaus die we net hebben besproken geen eenheid in je vormen, moet zich dat uiten. Stel dat er op fysiek niveau sprake is

van een sterke aantrekking en sterke verlangens. Stel dat je bereid bent jezelf op dat niveau bloot te geven en vereniging te zoeken maar helemaal niet op het emotionele en/of mentale vlak. Als je je daar wilt blijven afzonderen, niet wilt geven, niets wilt riskeren, zullen zich niet alleen ernstige remmingen op fysiek niveau voordoen maar zal je seksualiteit onvermijdelijk de emotionele en mentale houdingen onthullen die je verborgen wilt houden. Zij worden als het ware 'geseksualiseerd' en gemagnetiseerd door de seksuele kracht, al ben je je daar misschien niet van bewust.

Als de negativiteit in de psyche niet tot het bewustzijn wordt toegelaten, moet de seksualiteit wel geremd, onbevredigend, mechanisch en, in het ernstigste geval, zelfs totaal verlamd zijn. Ontken je ze niet meer, dan kun je in je seksuele neigingen allerlei andere neigingen aflezen, bijvoorbeeld genieten van wreedheid. Er bestaan heel wat variaties en details, die je onmogelijk kunt generaliseren. Om een voorbeeld te geven: iemand voelt zich schuldig over iets negatiefs in hem en wil zich daarvoor straffen. Als hij zowel de negativiteit als de zelfbestraffing ontkent en verdringt, kunnen die zich doen gelden in een seksuele neiging om pijn gedaan, vernederd en afgewezen te worden. Er zijn ontelbare mogelijkheden en betekenissen. Je moet elke seksuele fantasie weer tot je bewustzijn toelaten, zodat je haar kunt begrijpen. Alleen zo kun je de gestagneerde seksuele energie weer doen stromen, zelfs al moet je daarvoor je fantasieën uitleven - in je verbeelding of in de werkelijkheid, op een speelse manier in een intieme, vaste relatie.

Vaak gebeurt het dat de vervormde seksualiteit vrij bewust is en met plezier wordt uitgeleefd, voor zover er plezier op deze kreupele manier mogelijk is. Maar het wordt niet in verband gebracht met een diepere betekenis; de persoon in kwestie neemt eenvoudigweg aan dat hij (of zij) 'nu eenmaal zo is'. En bovendien is hij niet bereid om dit genot op te geven omdat hij ervan overtuigd is dat dit voor hem de enige manier is om genot te ervaren. Dat is absoluut niet waar. Er zou een kwantitatief en kwalitatief veel groter genot mogelijk zijn wanneer hij zijn beperkte, vervormde genot op zou geven. Zijn angst daarvoor is een illusie want in werkelijkheid geeft hij niets op. Om te veranderen moet hij eerst bereid zijn een verband te leggen met de niet-seksuele aspecten van zijn persoon. Dat zal een natuurlijke transformatie van zijn seksualiteit tot gevolg hebben.

Lieve vrienden, nu jullie een tijdje op dit pad hebben gewerkt en jullie je negativiteit hebben aangepakt, houden jullie het nu nog voor mogelijk dat deze negativiteit zich niet in je seksualiteit uit? Nemen jullie ook maar een ogenblik aan dat deze negativiteit op dat gebied geen hindernis voor vervulling, vereniging en geluk vormt? Dat zou een dwaze veronderstelling zijn. Dus kan dit wellicht een nieuwe manier voor jullie zijn om je taak op dit pad te benaderen: te zien welke specifieke negativiteit welke specifieke manifestaties voortbrengt. Dit is een uiterst opwindende onderneming en het zal je vele sleutels in handen geven. Hoe specifieker je bent, hoe meer onthullend en levendiger je inzichten omtrent jezelf zullen zijn.

Jullie weten allemaal hoe belangrijk het voor je ontwikkeling en de confrontatie met jezelf is om de verbanden tussen oorzaak en gevolg te gaan leggen. De grootste pijn en disharmonie in de menselijke persoonlijkheid wordt niet alleen veroorzaakt door de splitsing tussen de vier persoonlijkheidsniveaus maar ook door de splitsing tussen oorzaak en gevolg. Niets is zo pijnlijk als lijden onder iets waarvan je de oorzaak niet kent.

Voor de meeste mensen is het nog steeds ondenkbaar seksualiteit met spiritualiteit te verbinden. Deze opvatting zal spoedig veranderen; de spirituele impulsen van tegenwoordig hebben al een begin van een nieuwe tijd ingeluid. In vroeger tijden beschouwde men seksualiteit en spiritualiteit als elkaars tegengestelden. Men zag over het hoofd dat ware spirituele eenheid het resultaat is van een vereniging die zich op alle zijnsniveaus voltrekt, dus ook op het fysiek-seksuele zijnsniveau. Men zag niet in dat totale integratie en eenheid seksualiteit in overeenstemming met spiritualiteit moet brengen. De verwezenlijking van het spirituele leven in je is alleen mogelijk door totale eenwording en zeker nooit door één deel van andere delen af te splitsen. De ware betekenis van spiritualiteit is eenheid en heelheid en dat betekent dat het alles moet inhouden wat is. Bevredigende relaties met anderen zijn dus altijd een spiegel voor de integratie van het individu. Als je geen eenheid met anderen kunt vinden, verkeer je in onenigheid met jezelf.

De moeite die de mens heeft om zelfs in gedachten spiritualiteit en seksualiteit te verenigen, is precies te wijten aan wat ik zo-even heb uitgelegd, namelijk aan het feit dat verborgen kwaad in en door de seksualiteit tot uiting komt. Daarom hebben spirituele scholen eeuwen en eeuwenlang beweerd dat seksualiteit een belemmering is voor

spirituele ontwikkeling. In die tijd was er een reden voor een dergelijke stelling en daarom was zij *toen* niet zo verkeerd. Vanwege zijn minder ontwikkelde staat leefde de mens zijn lagere neigingen in zijn seksualiteit uit - en ook anderszins. Bewustzijn en geweten, de invloed van de geest, waren in veel mindere mate aanwezig. Alles werd ongestraft en naar eigen goeddunken uitgeleefd. Het recht was aan de sterkste, een excuus was niet nodig. Het vermogen tot zelfbeheersing en discipline was praktisch afwezig. Het vermogen zich in anderen in te leven was uiterst zwak en zeldzaam. In zo'n wereld moesten de krachtige driften wel beteugeld worden om enige invloed van de geest mogelijk te maken. Zo hadden de vele eeuwen waarin spirituele oefeningen werden gebruikt om het instinct en de natuur in toom te houden, hun uitwerking. Aan de ene kant schreed de ontwikkeling voort, aan de andere kant echter werden de natuurlijke krachten er ook door geremd – en dit was tijdelijk noodzakelijk. Pas nu, nu de mensheid een nieuw spiritueel tijdperk van ontplooiing binnengaat, is zij sterk genoeg om deze instincten naar buiten te laten komen en te zuiveren zonder het gevaar van ze uit te leven. Toch kent vandaag de dag bijna niemand de dunne scheidslijn tussen enerzijds je negativiteit erkennen en op een veilige en eerlijke manier uiten, en anderzijds die negativiteit uitleven. Op dit pad leren jullie deze belangrijke kunst en daarin zijn jullie werkelijk pioniers. Alleen op deze manier kun je alles in jezelf verenigen, alles zuiveren en je seksualiteit veilig naar buiten laten komen, in welke vorm die zich nu ook manifesteert. Dat er tegenwoordig zoveel mensen vastzitten, lusteloos zijn en seksuele problemen hebben, is een gevolg van het feit dat de negatieve uiting van de levenskracht wordt geremd omdat men er niet veilig mee weet om te gaan. Jullie leren nu een nieuwe en prachtige werkwijze om je instincten te bevrijden met het doel jezelf te zuiveren en opnieuw tot leven te wekken.

Als de energie van de levenskracht is geconcentreerd in kwaad dat je niet herkent en onder ogen ziet, ga je die energie zelf vrezen en geef je de voorkeur aan een toestand van stagnatie als de minst kwade. Misschien betreur je die verdoofde toestand en wordt je verlangen ondraaglijk, maar ben je van binnen nog te verward en angstig om iets anders te doen. Je ontkent het kwaad en vervolgens probeer je de seksuele kracht kunstmatig op te wekken, met heel onbevredigend resultaat. Misschien neem je je toevlucht tot kunstmatige middelen om je seksualiteit te prikkelen, waardoor deze nog meer afgesplitst raakt van de rest van je persoonlijkheid. De splitsing tussen de niveaus leidt

tot verdere kortsluitingen.

De wanklank tussen de verschillende niveaus kan zich wellicht op de volgende manier uiten. Je gevoel is: ‘Ik wil niet liefhebben’ (ontkende haat). Op het niveau van het denken zeg je misschien: ‘Ik moet liefhebben. Als ik dat niet doe, ben ik slecht en heb ik geen plezier, dus dwing ik mijzelf om lief te hebben’. Maar tegelijkertijd zegt een andere kant van je misschien: ‘Ik heb niets aan jou, jij bent waardeloos’ (als excuus en reden voor het feit dat je niet lief hebt). Je seksuele kant zegt misschien: ‘Ik wil je bezitten voor mijn genot’. Als je zo in de knel zit, verdwijnt de seksualiteit of kan zij alleen nog in zogenaamde ‘perversie’ (in pijn doen, of jezelf en de ander ontkennen) haar uitwerking hebben. Haatdragende, egoïstische, wrede seks veroorzaakt altijd schuld; een schuld die dan wordt verbloemd door haar als puriteins en achterlijk af te doen maar die ondanks alle verlichting blijft bestaan. Waar ligt de oorsprong van een dergelijke schuld? Met zekerheid in de verborgen haat en wreedheid die zich bedekt in de seksuele uitingen manifesteren, of ze nu worden toegegeven of niet. Als je het verlangen om anderen neer te halen, om jezelf te bedienen, om anderen te gebruiken en geen rekening met hen te houden niet direct aanpakt, dan bezoedel je daarmee de heilige seksualiteit. Want zij is heilig. Wanneer seksualiteit uit een verlangen naar macht en ter verheerlijking van het ego wordt gebruikt, dan moet dit toch wel een ‘onverklaarbare’ schuld veroorzaken, of een schuld die wordt weggeredeneerd door deze aan milieu en jeugdervaringen te wijten.

Niets is zo gevaarlijk als een krachtige spirituele energie op een destructieve, averechtse manier te gebruiken, of dat nu daadwerkelijk gebeurt of alleen in iemands verbeelding en houding. Wanneer moordzucht en haat in de seksualiteit zijn ingebed, dan wordt die seksualiteit verdorven en strijdig met spiritualiteit. Zo leefden mensen eeuwenlang de meest bestiale driften in hun seksualiteit uit en daarom geloofde men dat seksualiteit zelf beestachtig, wreed was. Pas nu is de mens in staat ieder denkbaar kwaad in zichzelf onder ogen te zien zonder zich door dat kwaad te laten leiden. Tegenwoordig heeft de mens een geweten dat hem best wel bewust van zijn gemeenheid maakt wanneer hij gemeen is. Hij beseft dat niet altijd bewust, want gewoonlijk probeert hij uit de weg te gaan wat hij weet. Maar dit besef is niettemin in de psyche aanwezig. Daarom is er een aarzeling om aan de seksuele drang toe te geven, want die brengt de niet erkende negativiteit, slechtheid en destructiviteit naar buiten.

Als je deze sleutel en dit hulpmiddel in de geest van het padwerk gebruikt, als je jezelf toestaat om dit alles te zien en toe te laten, zul je niet alleen een dieper inzicht in jezelf krijgen, zul je niet alleen nieuwe verbanden leggen en jezelf verder zuiveren maar zul je ook de seksuele kracht activeren die zo ongrijpbaar voor je was. Je zult je seksualiteit vrij maken en haar tegelijkertijd met je spirituele zelf integreren - zonder dit voortijdig en dwangmatig te forceren, maar als een natuurlijk proces. Je zult de seksuele energie losmaken van de negatieve verwikkeling waaraan deze was gekoppeld. Het besef van waar je seksueel aan vastgehaakt zit moet je laten samengaan met het volledig begrijpen van de betekenis van deze koppeling. Je moet je als het ware rekenschap geven van wat de negatieve uiting van je seksualiteit betekent. Hoe komen je egoïsme, je wreedheid, je liefdeloosheid, je hebzucht erin tot uiting? Ga hiermee aan de slag, vrienden. Jullie zullen merken dat hoe meer je dit doet des te minder geblokkeerd je bent, des te spontaner je innerlijke beweging zal worden, des te meer nieuwe kracht je door de ervaring van het versmelten zult krijgen en des te meer de onwillekeurige krachten werkzaam zullen zijn. Maar eerst moet je het erop wagen de onwillekeurige krachten je meest verborgen, kwade kanten te laten openbaren, die je anders niet eens kunt ontdekken. Je meest geheime seksuele fantasieën vormen je bevrijding, als je ze in het licht van de onverbloemde waarheid onderzoekt, en nagaat wat ze werkelijk zijn. Geen waarheid is ooit teveel om te dragen. Geen waarheid kan - mits je je realiteitszin bewaart - afdoen aan je geest en je ware zelf. Zo kom je tot leven en ontwaak je uit je doodsheid. Zo bevrijd je je van je angsten.

Voordat we deze lezing besluiten, wil ik nog iets in verband met dit onderwerp naar voren brengen. De mannelijke en vrouwelijke principes in het universum drukken zich in elke scheppingsdaad uit. Hoe komen zij in en tussen de twee partners tot uiting? Het mannelijke principe drukt de uitgaande beweging uit: uitreiken, geven, handelen, initiatief nemen, doen gelden. Het vrouwelijke principe drukt de ontvangende beweging uit: innemen, verzorgen. Op een vervormde en negatieve manier manifesteert het mannelijke principe zich als vijandige agressie: slaan in plaats van geven en uitreiken. Bij vervorming van het vrouwelijke principe slaan liefdevolle ontvankelijkheid en zorg om in graaien, nemen, stelen, vasthouden en niet loslaten. Deze principes komen in elke daad tot uiting. Beide principes zijn zowel in hun harmonische vorm als in hun vervorming bij beiden, bij mannen en vrouwen, aanwezig. Je kunt ze zonder veel moeite bij jezelf ontdekken.

Zij doen zich voor als bewegingen van de ziel die zich al dan niet ook als fysieke daden manifesteren.

Deze bewegingen doen zich in absoluut alles voor wat ooit geschapen zou kunnen worden of ooit geschapen wordt. Zij zijn inherent aan de schepping. Als je er eenmaal achter komt hoe deze beide principes in jou werkzaam zijn, kun je ook zien hoe zij zich op mentaal, emotioneel en fysiek niveau voordoen. Kijk er eens op die manier naar. Er is alleen een bevredigende vereniging tussen man en vrouw mogelijk voor zover beide principes harmonisch in beide partners werkzaam zijn en elkaar in het eenwordingsproces dus aanvullen. Als er in je eigen psyche geen harmonische wisselwerking tussen het mannelijke en vrouwelijke principe bestaat, als zij daar vervormd en uit evenwicht zijn, moet dit onvermijdelijk in je partnerkeuze en je omgang met je partner tot uiting komen.

Harmonische vereniging culmineert in een punt van volledige versmelting. Volledige versmelting is de totale vervulling die de twee bewegingen in hun hoogste punt hebben gevonden. Ook dit is een universeel verschijnsel dat in iedere scheppingsdaad is terug te vinden, of het nu om de schepping van een planetenstelsel gaat of de schepping van een eenvoudig voorwerp of de eenwording van twee mensen die elkaar liefhebben. Dit hoogtepunt van versmelting - dat je ‘orgasme’ kunt noemen - is de totale vervulling; dat waar het om gaat, is bereikt, althans voor zover het nu voor de entiteiten die het nastreven, om welke scheppingsdaad het ook gaat, mogelijk is. Alleen in de mate waarin je je negativiteit en je verdediging van je ego hebt losgelaten, je de onwillekeurige beweging hebt aanvaard, verwelkomd en erin bent meegegaan, kan deze scheppende ervaring plaatsvinden.

De ervaring zal steeds meer omvattend worden totdat er een volledige vereniging met het geheel plaatsvindt. Dan blijft de entiteit op het hoogtepunt van de versmelting in een eindeloze spirituele verrukking. Maar zolang het universum zijn voltooiing niet heeft bereikt en de leegte niet met spiritueel licht is gevuld, kan het ‘orgasme’ in de schepping slechts tijdelijk zijn, zodat de delen ontdekken dat ze weer los van elkaar zijn en zij hun streven eeuwig voortzetten totdat één alles is en alles één is, totdat er geen duisternis meer is maar alleen spiritueel licht, waarheid en schoonheid.

Als jullie allemaal echt konden weten dat je een onuitputtelijke schat

aan geborgenheid, aan liefde en aan licht in je hebt! Het enige dat je ervan weghoudt is je denken, je onwetendheid en je onwil om deze waarheid te voelen, in overweging te nemen en te leren kennen. Maak van deze waarheid gebruik.

Vrienden, ik neem aan dat er veel vragen over dit onderwerp zullen zijn. Ik stel voor dat jullie al je vragen opschrijven en dat we ze op de volgende vraag- en antwoordsessie behandelen. Op dit ogenblik is de energie heel mooi, heel sterk en heel levend. Laat jezelf erdoor leiden bij wat je zegt, hoe je de verdere stappen begeleidt. Laat de geest je naar een vrijere expressie leiden, werk nu met deze energie. Ik laat jullie hier met deze gouden energiestroom en met het gevoel dat in de meeste van jullie omhoog is gekomen achter.

Wees gezegend in de waarheid van het leven die ten allen tijde bereikbaar is, in de waarheid van de liefde, in liefde voor de waarheid en in de vrede van de spirituele werkelijkheid.”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1973.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'The Spiritual Symbolism and Significance of Sexuality'.
Vertaald door Lidewijj Frijlink in 1983; herzien in 1986
t.b.v. Padboek 1 onder redactie van Philip Renard.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2010

207/20